

„KÜZDÜNK EZEKEL A DIÁKOKKAL.” A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ PROGRAM MEGVALÓSULÁSA EGY NAGYVÁROSI SZAKKÖZÉPISKOLÁBAN

Horváth Veronika
PTE

Kulcsszavak: esettanulmány, nyelvtanárok, nyelvtanulók

Az esettanulmány egy longitudinális vizsgálat része, mely a nyelvi előkészítő évfolyamos diákok öt tanévének értékelését tűzi ki célul. A tanulmány céljai részben megegyeznek a 2004-ben útjára indított kutatássorozat céljaival (Nikolov, Ottó és Öveges, 2005; Nikolov és Ottó, 2006, Nikolov és Öveges, 2006, Fehérvári, 2007, Nikolov, Ottó és Öveges, 2009), amely a nyelvi előkészítő évfolyam hatékonyságát és a nehézségeket tárja fel a programban résztvevő diákok, nyelvtanárok, iskolavezetők és a szülők megkérdezésével.

Az esettanulmány középpontjában egy dél-dunántúli nagyváros közgazdasági szakközépiskolája áll, résztvevői három végzős és három, a nyelvi előkészítő évfolyamon tanuló diák, valamint két angoltanár. A kutatási kérdések a következő területeken keresik a választ a tanulók és nyelvtanáraik véleményeiben: (1) a nyelvi előkészítő program erős és gyenge pontjai, (2) a program hatékonyságának fejlesztési lehetőségei, (3) az emelt szintű érettségi választása és (4) a gyengébb képességű, hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása.

Az adatgyűjtés a diákokkal egy 45 perces fókuszcsoportos interjúval készült, amely során két életszerű írásbeli feladatot is megoldottak a nyelvi előkészítő programmal kapcsolatos észrevételeikről és javaslataikról. A tanárokkal 45 perces félig strukturált interjú készült 2009 végén.

Az átírt kvalitatív adatok (Creswell, 2003, Duff, 2008, Mackey és Gass, 2005, Dörnyei, 2007) elemzése világosan mutatja, hogy a diákok jobbra elégedettek azzal, amit a program nyújt számukra, de javaslataik rámutatnak a lényeges hiányosságokra. A NYEK hatékonyságának fejlesztési lehetőségei között hasznosnak tartanak egyes tantárgyak angolul történő oktatását, és nem tartják eléggé kommunikatívnak a tanítási módszereket. A gyengén teljesítő tanulók felzárkóztatásának megoldását a magas óraszám megtartásában látják a NYEK-et követő négy tanévben, ami szöges ellentétben áll a célokkal.

A tanárok kötelezővé tennék az emelt szintű érettségit a programban résztvevők számára, így válna szerintük elérhetővé, hogy több diák tegye azt le, bár sokak számára nem tartják reális célkitűzésnek. A program gyenge pontjait abban látják, hogy nem a megfelelő diákok kerülnek be a képzésbe, amit egységes felvételi vizsgával küszöbölnének ki. Mindkét résztvevői csoport véleményeiben egyértelműen megfogalmazódik, hogy a felelősséget kifelé, másokra hárítják, nem látják saját szerepüket abban a folyamatban, amelynek részesei. A nyelvtanárok nem a felzárkóztatásra, hanem a problémás diákok kiszűrésére törekednek munkájuk hatékonyabbá tételéhez.